לוֹ בְּפַת (ד) (לג) וִיעָרְבוּ עָלָיו. (לד) וְכֵן קָטָן אוֹסֵר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לֶאֱכֹל כַּזַּיִת. אֲבָל הָאוֹרֵחַ אֵינוֹ אוֹסֵר, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן ש״ע (סעיף ח):

שעב דִּינֵי שֻׁתְּפֵי הַדִּירוֹת לְעֵרוּב. וּבוֹ י״ט סְעִיפִים:

א (א) * [א]גַּגִּין וַחֲצֵרוֹת (ב) וְקַרְפִּיפוֹת, כֻּלָּן (ג) רְשׁוּת אֶחָד הֵם לְכֵלִים (ד) שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטְלָם מִזֶּה לָזֶה, אֲפִלּוּ הֵם שֶׁל בְּעָלִים הַרְבֵּה (ה) וְלֹא עֵרְבוּ יַחַד, מֻתָּר לְטַלְטֵל מֵחָצֵר לְחָצֵר אַחֶרֶת (ו) אוֹ לְגַג אוֹ לְרֹאשׁ כֹּתֶל (ז) שֶׁבֵּינֵיהֶם, וּמִגַּג לְגַג אַחֵר הַסָּמוּךְ לוֹ (ח) אֲפִלּוּ גָּבוֹהַּ מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה, (ט) וּמֵהַגַּג לְקַרְפֵּף (י) [ב]שֶׁאֵינוֹ יוֹתֵר מִסְּאָתַיִם אוֹ שֶׁהֵקַף לְדִירָה אֲפִלּוּ הוּא יוֹתֵר מִסְּאָתַיִם, (יא) [ג]אוֹ לְמָבוֹי שֶׁמְּתֻקָּן בְּלֶחִי אוֹ קוֹרָה (יב) אֲפִלּוּ לֹא עֵרְבוּ בּוֹ. (יג) [ד]וְאַף עַל פִּי שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי חָצֵר לְעַצְמָן, דִּשְׁכִיחֵי מָאנֵי דְּבָתִּים בֶּחָצֵר, מֻתָּר לְטַלְטֵל כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּחָצֵר זוֹ (יד) לְחָצֵר אַחֶרֶת (טו) וְלֹא חָיְשִׁינַן (טז) * שֶׁמָּא יְטַלְטֵל

א מִשְׁנָה עֲרוּבִין פ״ט (ע״א) וּכְרַבִּי שִׁמְעוֹן שָׁם בַּגְּמָרָא צ״א (ע״א). ב רַשׁ״י שָׁם בַּמִּשְׁנָה (ד״ה ר׳ שמעון) וּגְמָרָא (צא. ד״ה וקרפיפות) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת עֲרוּבִין (הי״ח) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים. ג בְּרַיְיתָא שָׁם (צא:). ד שָׁם בַּגְּמָרָא (צא.) כְּרַבִּי יוֹחָנָן וּשְׁמוּאֵל.

בְּאֵר הֵיטֵב

הַגַּר בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת: ו (ד) וִיעָרְבוּ וְאִם מֵת בְּשַׁבָּת אוֹסֵר כֵּיוָן שֶׁאֵין הָעֵרוּב רָאוּי לְהִתְקַיֵּם כָּל הַשַּׁבָּת דְּרֹב גּוֹסְסִין לְמִיתָה כְּמוֹ שֶׁאִיתָא סִימָן שפ״ג (ס״א). מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כו׳. וְסַלְקָא דַּעְתָּךְ אֲמִינָא דְּנֶחְשָׁב כְּאִלּוּ מֵת וַהֲוָה לֵיהּ דִּירָה בְּלֹא בְּעָלִים, קָא מַשְׁמַע לָן דְּכָל זְמַן שֶׁהוּא חַי הֲרֵי הוּא כְּחַי לְכָל דְּבָרָיו: (לג) וִיעָרְבוּ עָלָיו. כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח), דְּאִם מֵת בְּשַׁבָּת אוֹסֵר, כֵּיוָן שֶׁאֵין הָעֵרוּב רָאוּי לְהִתְקַיֵּם כָּל הַשַּׁבָּת, דְּרֹב גּוֹסְסִין לְמִיתָה, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהִנֵּה אִם הָיָה דָּר עִמּוֹ אֶחָד בְּאוֹתוֹ בַּיִת, פְּשִׁיטָא דְּאֵינוֹ מִתְבַּטֵּל הָעֵרוּב, (כג) וְאִם יְרָשׁוֹ אֶחָד מִן הַשּׁוּק וְאֵינוֹ בָּא לָדוּר שָׁם בְּשַׁבָּת וְנִשְׁאַר הַבַּיִת בְּלֹא בְּעָלִים לְאוֹתוֹ שַׁבָּת, גַּם כֵּן פְּשִׁיטָא דְּמֻתָּר כְּדִלְעֵיל בְּרֵישׁ סָעִיף ד׳, אַךְ הַמָּגֵן אַבְרָהָם מַיְירֵי שֶׁיְּרָשׁוֹ אֶחָד מִן הַשּׁוּק וּבָא לָדוּר שָׁם בְּשַׁבָּת, (כד) אוֹ שֶׁיְּרָשׁוֹ אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר שֶׁדָּר בְּבַיִת אַחֵר, וְהַטַּעַם בְּכָל זֶה, דְּהָעֵרוּב שֶׁהֻנַּח בְּעַד הַגּוֹסֵס הֲרֵי לֹא הָיָה רָאוּי לְהִתְקַיֵּם כָּל הַשַּׁבָּת, (כה) דַּהֲרֵי חָזִינַן שֶׁמֵּת בְּשַׁבָּת, וְלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר הוֹאִיל וְהֻתַּר הֻתַּר. וּלְפִי זֶה לִכְאוֹרָה אַף אִם אֶחָד עֵרֵב בְּאוֹתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת בְּעַד כָּל הֶחָצֵר וּמִמֵּילָא גַּם הַגּוֹסֵס בִּכְלָל, וְאַחַר כָּךְ מֵת הַגּוֹסֵס בְּאוֹתָהּ שַׁבָּת, (כו) גַּם כֵּן חֵלֶק הָעֵרוּב שֶׁנָּתְנוּ בְּעַד זֶה הַגּוֹסֵס מִתְבַּטֵּל. אָכֵן אִם הָעֵרוּב הֻנַּח בְּשַׁבָּת הָעָבָר וְאִם כֵּן חָל הָעֵרוּב פַּעַם אַחַת, אַף שֶׁבְּשַׁבָּת זוֹ כְּשֶׁנַּעֲשָׂה גּוֹסֵס הָיָה עוֹמֵד לְהִתְבַּטֵּל, אַף עַל פִּי כֵן שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר כֵּיוָן שֶׁהֻתְּרָה הֻתְּרָה, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שע״ד סָעִיף א׳ עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה אחד) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים (ס״ק יד): (לד) וְכֵן קָטָן אוֹסֵר. עַד שֶׁיְּעָרְבוּ עָלָיו [רַמְבַּ״ם (פ״ד הי״ב)]:

א (א) גַּגִּין. הַיְנוּ (פ׳) עַל הַגַּג, שֶׁאֵין עוֹד קֵרוּי לְמַעְלָה, [דְּאִלּוּ עַל הַתִּקְרָה שֶׁהוּא תַּחַת הַגַּג, בִּכְלַל עֲלִיַּת הַבַּיִת הוּא וּכְבַיִת דַּמְיָא], וְגַגִּין שֶׁלָּהֶן חֲלָקִין הָיוּ וּרְאוּיִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עֲלֵיהֶן. וּמַיְרֵי כְּשֶׁלֹּא הָיוּ בּוֹלְטוֹת חוּץ לִמְחִיצַת הַבַּיִת, וְאִם הָיוּ בּוֹלְטוֹת, עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן שמ״ה סָעִיף ט״ז: (ב) וְקַרְפִּיפוֹת. עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן שמ״ו סָעִיף ג׳: (ג) רְשׁוּת אֶחָד הֵן. דְּכָל אֵלּוּ (ג) אֵין תַּשְׁמִישָׁן מְיֻחָד וְתָדִיר לְפִיכָךְ אֵין בָּהֶם חִלּוּק רְשׁוּת וּמֻתָּר לְטַלְטֵל מֵאֶחָד לַחֲבֵרוֹ בְּלִי עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת, (ג) וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל בַּגַּגִּין אוֹ בַּחֲצֵרוֹת גּוּפָא מֵאֶחָד לַחֲבֵרוֹ וְכֵן מֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכָל הֶחָצֵר [אוֹ בְּכָל הַגַּג] אַף שֶׁלֹּא עֵרְבוּ הַדָּיוֹרִין יַחַד, וְלֹא הִצְרִיכוּ חֲכָמִים עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁיִּהְיֶה מֻתָּר לְהוֹצִיא לְתוֹכָהּ כְּלֵי הַבַּיִת שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת מִבְּעוֹד יוֹם וְכֵן מֵחָצֵר לַבַּיִת: (ד) שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן. הַיְנוּ שֶׁהָיוּ מֻנָּחִים שָׁם מִבְּעוֹד יוֹם, וּלְאַפּוּקֵי כְּשֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת: (ה) וְלֹא עֵרְבוּ יַחַד. הַיְנוּ הַחֲצֵרוֹת בַּהֲדֵי הֲדָדֵי אוֹ הַגַּגִּין וְהַחֲצֵרוֹת, דְּאִלּוּ בֶּחָצֵר גּוּפָא יוֹתֵר רְבוּתָא הוּא כְּשֶׁעֵרְבוּ בַּהֲדָדֵי כְּמוֹ שֶׁמְּסַיֵּם לְבַסּוֹף: (ו) אוֹ לְגַג. שֶׁל חֲבֵרוֹ: (ז) שֶׁבֵּינֵיהֶם. שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת, וּמְבֹאָר הֵיטֵב לְקַמָּן בְּסָעִיף ו׳: (ח) אֲפִלּוּ גָּבוֹהַּ וְכוּ׳. וְלֹא אָמְרִינַן (ד) שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִתְחַלֵּק לִשְׁתֵּי רְשֻׁיּוֹת: (ט) וּמֵהַגַּג לְקַרְפֵּף. וְהוּא הַדִּין מֵחָצֵר לְקַרְפֵּף: (י) שֶׁאֵינוֹ יוֹתֵר מִסְּאָתַיִם. דְּאִלּוּ אִם הָיָה יוֹתֵר מִסְּאָתַיִם, בִּכְלַל כַּרְמְלִית הוּא כֵּיוָן שֶׁלֹּא הֻקַּף לְדִירָה, וְאָסוּר לְהוֹצִיא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד אֵלָיו, וְכַמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן שנ״ח (ס״א): (יא) אוֹ לְמָבוֹי וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיא לוֹ מֵחֲצֵרוֹת וְגַגִּין וְקַרְפִּיפוֹת כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן. וְהַטַּעַם, דְּגַם מָבוֹי (ה) אֵין תַּשְׁמִישׁוֹ מְיֻחָד וְתָדִיר לְפִיכָךְ הוּא רְשׁוּת אֶחָד עִמָּהֶן, וְלֹא הִצְרִיכוּ שִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת אֶלָּא לְכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁיִּהְיֶה מֻתָּר לְהוֹצִיא לְמָבוֹי: (יב) אֲפִלּוּ לֹא עֵרְבוּ בּוֹ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁלֹּא נִשְׁתַּתְּפוּ הַחֲצֵרוֹת יַחַד: (יג) וְאַף עַל פִּי שֶׁעֵרְבוּ וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, וְלֹא מִבָּעֵי אִם לֹא עֵרְבוּ בְּנֵי חָצֵר לְעַצְמָן דְּאָז אֵין מָצוּי בֶּחָצֵר כְּלֵי הַבַּיִת כְּלָל דַּהֲלֹא אָסוּר לְהוֹצִיאָן שָׁם, בְּוַדַּאי מֻתָּר לְטַלְטֵל מֵחָצֵר לְחָצֵר כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן, דְּהָא לֹא שַׁיָּךְ לְמִגְזַר אַטּוּ כְּלֵי הַבַּיִת: (יד) לְחָצֵר אַחֶרֶת. וְהוּא הַדִּין לְגַג וְקַרְפֵּף וְכַנַּ״ל: (טו) וְלֹא חָיְשִׁינַן וְכוּ׳. דְּהָוֵי (ו) גְּזֵרָה לִגְזֵרָה: (טז) שֶׁמָּא יְטַלְטֵל גַּם כֵּלִים וְכוּ׳. מִזֶּה מְבֹאָר,

בַּאוּר הֲלָכָה

זוֹ, וְעוֹד הֵבִיא קְצָת רְאָיָה דְּהַתּוֹסָפוֹת לֹא סְבִירֵי לְהוּ כֵּן עַיֵּן שָׁם שֶׁהָאֲרִיךְ בָּזֶה וְדַעְתּוֹ לַהֲלָכָה [א]לְהָקֵל בָּזֶה, וּבִשְׁעַת הַדְּחָק נִרְאֶה דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה:

א * גַּגִּין וַחֲצֵרוֹת וְקַרְפֵּפוֹת וְכוּ׳. בַּגְּמָרָא (צא:) אִיתָא דְּגַם מָבוֹי רְשׁוּת אֶחָד עִמָּהֶן, וְהַמְחַבֵּר נָקַט לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה (פט.) וְסָמַךְ עַצְמוֹ עַל מַה שֶּׁכָּתַב בְּסוֹף דְּבָרָיו:

* שֶׁמָּא יְטַלְטֵל גַּם כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת לְחָצֵר אַחֶרֶת. [ב]וּלְעִנְיַן אִם מֻתָּר לְטַלְטֵל כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת בְּחָצֵר עַצְמָהּ שֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת כְּשֶׁעָבַר וְהוֹצִיאָן לְשָׁם מִן הַבַּיִת אוֹ שֶׁהוֹצִיאָן דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, יֵשׁ לָדוּן בָּזֶה, מִי נֵימָא דְּלֹא אָסְרוּ אֶלָּא הַהוֹצָאָה מֵרְשׁוּת אֶחָד לַחֲבֵרוֹ, אֲבָל בְּחָצֵר זֶה גּוּפָא אַף שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת לֹא אָסְרוּ בְּטִלְטוּל כְּשֶׁכְּבָר הוֹצִיאָן שָׁם, בֵּין שֶׁהוֹצִיאָן דֶּרֶךְ הָתֵּר כְּגוֹן עַל יְדֵי מַלְבּוּשׁ אוֹ אֲפִלּוּ דֶּרֶךְ אִסּוּר, אוֹ אֶפְשָׁר דְּכֵיוָן שֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת וּרְשׁוּת כָּל בְּנֵי הֶחָצֵר שׁוֹלְטִין עָלֶיהָ עֲשָׂאוּהָ כְּעֵין רְשׁוּת הָרַבִּים וְאָסוּר לְטַלְטֵל אַף בְּחָצֵר זֶה גּוּפָא יוֹתֵר מֵאַרְבַּע אַמּוֹת. אַחַר כָּךְ מְצָאתִי מַחֲלֹקֶת בָּזֶה בֵּין הַפּוֹסְקִים, בְּסֵפֶר אֶבֶן הָעוֹזֵר רֵישׁ סִימָן שס״ו (ד״ה תו) הֶחְלִיט בָּזֶה לְאִסּוּר, וְשֶׁכֵּן מְבֹאָר לְהָדְיָא בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (ש״ג סי׳ ב) דְּאִם הוֹצִיא לְחָצֵר שֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת אָסוּר לְטַלְטֵל בָּהּ יוֹתֵר מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, וְכֵן מַשְׁמַע קְצָת מֵהָרַמְבַּ״ם רֵישׁ הִלְכוֹת עֵרוּבִין דִּין א׳ וּב׳ וְדִין ה׳ עַיֵּן שָׁם, אָכֵן בְּרַשׁ״י שַׁבָּת דַּף ק״ל עַמּוּד ב׳ דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מֻתָּר מְבֹאָר דְּאִם כְּבָר הוֹצִיאָן לְחָצֵר וּכְגוֹן עַל יְדֵי מַלְבּוּשׁ אַף שֶׁפְּשָׁטָן שׁוּב אֵין אִסּוּר בְּטִלְטוּל חָצֵר גּוּפָא, שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל בְּכָל אוֹתוֹ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ו (כג) אַחֲרוֹנִים: (כד) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ה). וּבָזֶה אֲפִלּוּ אֵינוֹ דָּר עִמּוֹ בְּאוֹתָהּ בַּיִת גַּם כֵּן מִיחְשַׁב דִּירָה בִּבְעָלִים, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ד׳ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק כא): (כה) דְּאַף שֶׁיֵּשׁ גּוֹסֵס שֶׁנִּמְשַׁךְ עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים, כֵּיוָן דְּהָכָא חָזִינַן שֶׁמֵּת בְּאוֹתוֹ יוֹם אִיגְלָאֵי מִלְּתָא לְמַפְרֵעַ שֶׁהָיָה מִין גְּסִיסָה שֶׁיָּמוּת בְּאוֹתוֹ יוֹם [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״ח)]: (כו) הַיְינוּ כְּשֶׁבָּא אֶחָד מִן הַשּׁוּק לָדוּר בַּבַּיִת אוֹ שֶׁהָיָה יוֹרְשׁוֹ אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר: א (פ׳) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): (ג) רַשׁ״י (פט. ד״ה ר׳ שמעון) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (ג) גְּמָרָא (פט. צא.): (ד) הַיְנוּ לְאַפּוּקֵי מִדַּעַת רַבִּי מֵאִיר בַּמִּשְׁנָה (פט.): (ה) רַשׁ״י (שם): (ו) לְבוּשׁ:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (ס״ה) כתב כהמגן אברהם דלא אמרינן שבת שהותרה הותרה כשמת בשבת. ב] בשו״ע הרב (סי׳ שפח) כתב להדיא דמותר לטלטל כלי הבית ד׳ אמות בחצר שלא עירבה עם הבית.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ה רַשׁ״י בְּשַׁבָּת ק״ל (ע״ב ד״ה קרפיפות).
ו בְּרַיְיתָא עֲרוּבִין (מ״ח) [מט] (ע״ב) וּכְפֵרוּשׁ רַשׁ״י שָׁם ע״ג (ע״א) בִּפְשִׁיטוּתָא דְּרָבָא הַבַּעְיָא דְּאַבַּיֵּי.
ז טור.

גַּם כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת * לְחָצֵר אַחֶרֶת * אוֹ לְגַג וְקַרְפֵּף: ב [ה]קַרְפֵּף יָתֵר עַל סָאתַיִם שֶׁלֹּא הֵקַף לְדִירָה הָוֵי כַּרְמְלִית, (יז) וְאָסוּר לְטַלְטֵל מִמֶּנּוּ (יח) לְקַרְפֵּף אַחֵר לְהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא מִזֶּה לָזֶה (יט) כִּי אִם שְׁתֵּי אַמּוֹת בָּזֶה וּשְׁתֵּי אַמּוֹת בָּזֶה: ג [ו]שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שֶׁרוֹצוֹת לְעָרֵב יַחַד לְהַתִּיר אַף כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבָּתִּים, אֵין צְרִיכוֹת עֵרוּב אַחֵר, אֶלָּא הָעֵרוּב שֶׁעָשׂוּ כְּבָר (כ) יוֹלִיכֶנּוּ אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר בִּשְׁבִיל כֻּלָּם וְיִתְּנֶנּוּ בְּאֶחָד מִבָּתֵּי חָצֵר שְׁנִיָּה, וְאִם יִרְצֶה יוֹלִיךְ שָׁם אֲפִלּוּ פַּת מִשֶּׁלּוֹ, (כא) וְכֻלָּם מֻתָּרִים. הַגָּהּ: וְהוּא שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי חֲצֵרוֹ עִמּוֹ (כב) תְּחִלָּה (תשובת הרא״ש סי״ו (כלל כא סי׳ ו)), אוֹ (כג) שֶׁאֵין צְרִיכִים לְעָרֵב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר (כד) סִימָן ש״ע (סעיפים ד-ה) (בית יוסף (ד״ה שמי)). (כה) [ז]וְהוּא שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי הֶחָצֵר הַשְּׁנִיָּה לְעַצְמָהּ. * וְאֵין בְּנֵי חָצֵר הַשְּׁנִיָּה צְרִיכִים פַּת אַחֵר, אֶלָּא הָעֵרוּב שֶׁעָשׂוּ כְּבָר (כו) מַתִּירָן:

בֵּאוּר הֲלָכָה

הֶחָצֵר, וְרַק מֵחָצֵר לְחָצֵר אַחֶרֶת אָסוּר, וְכֵן הוּא דַּעַת הַתּוֹסָפוֹת בְּעֵרוּבִין דַּף צ״א עַמּוּד ב׳ דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְכֵלִים דְּבֶחָצֵר עַצְמָהּ מֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ אִם כְּבָר הוֹצִיאָן שָׁם אַף שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת [וּמִתּוֹסָפוֹת מַשְׁמַע דְּאֵין חִלּוּק בֵּין הוֹצִיאָן דֶּרֶךְ הֶתֵּר אוֹ דֶּרֶךְ אִסּוּר, וּמִסְתַּבְּרָא דְּגַם רַשׁ״י סְבִירָא לֵיהּ הָכִי, וּמַה שֶׁכָּתַב דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ צִיֵּר בְּאֹפֶן הַהֶתֵּר בָּזֶה], וְעַל כָּרְחָךְ דִּסְבִירָא לֵיהּ דִּגְזֵרַת חֲכָמִים לֹא הָיָה אֶלָּא בְּהוֹצָאָה מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת כְּגוֹן מִבַּיִת לְחָצֵר שֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת אוֹ מֵחָצֵר לְחָצֵר אַחֶרֶת בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת, אֲבָל עַל חָצֵר עַצְמוֹ לֹא הָיָה גְּזֵרַת חֲז״ל כְּלָל וּמֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכֻלּוֹ אַף הַכֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת כְּשֶׁכְּבָר מֻנָּחִים שָׁם, [וּבָזֶה מְתֹרָץ קֻשְׁיַת הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר זַ״ל בְּשַׁבָּת ק״ל שָׁם עַל רַשׁ״י הַנַּ״ל, וְכֵן הֶעְתִּיק קֻשְׁיָא זוֹ בְּחִדּוּשָׁיו עַל מִשְׁנָיוֹת (עירובין פ״ט מ״א), וְכֵן תֵּרֵץ הַמַּהֲרַ״מ שִׁי״ף שָׁם, וְכֵן מַה שֶּׁהֵבִיא הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר מִדַּף פ״ז (ע״ב) בְּעֵרוּבִין רְאָיָה לִדְבָרָיו וְכֵן מֵהָרִיטְבָּ״א בְּדַף ע״ז (עו: ד״ה אין בו) שׁוּב אֵינוֹ רְאָיָה לְפִי מַה שֶּׁבֵּאַרְנוּ שִׁיטָתָם]. שׁוּב מָצָאתִי בְּסֵפֶר בֵּית מֵאִיר סִימָן (שמ״ו) [שמ״ט (ס״ה)] שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן דְּדִין זֶה תָּלוּי בִּפְלוּגְתָּא בֵּין הַפּוֹסְקִים הַנַּ״ל, וְעַיֵּן שָׁם עוֹד שֶׁעַל כָּל פָּנִים דָּבָר זֶה פָּשׁוּט וּבָרוּר שֶׁמַּה שֶּׁכָּתַב הָאֶבֶן הָעוֹזֵר הַנַּ״ל, וְעַל פִּי זֶה יֵשׁ לְהַזְהִיר אוֹתָן שֶׁקּוֹנִין מַשְׁקִין בְּשַׁבָּת עַל יְדֵי עַכּוּ״ם שֶׁמְּבִיאִין מֵחָצֵר אַחֵר שֶׁלֹּא עֵרֵב עִמָּהֶם אַף עַל פִּי שֶׁהוּבָא כְּבָר לְבֵיתָם אֲסוּרִין בְּטִלְטוּל בְּבֵיתוֹ כִּי אִם בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, טָעוּת הוּא, כִּי מָה עִנְיַן בַּיִת שֶׁל יָחִיד לְחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרֵב, **דַּאֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין הַיְנוּ דַּוְקָא בְּחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרֵב, שָׁרְשׁוּת רַבִּים שָׁם וְשַׁיָּךְ לָתָא דִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְנָתְנוּ חֲכָמִים עָלָיו דִּין רְשׁוּת הָרַבִּים, אֲבָל בְּבַיִת, מָה עִנְיָן לְחַלֵּק בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר בֵּין תּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְחוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וּבְוַדַּאי הֶתֵּר גָּמוּר הוּא**, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְאַף הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר דְּמִתְּחִלָּה הָיָה דַּעְתּוֹ לְהַחְמִיר גַּם בָּזֶה לְדַעַת הַמַּחְמִירִין, לְבַסּוֹף מַשְׁמַע שֶׁהוֹדָה לְהַבַּיִת מֵאִיר, עַיֵּן שָׁם:

* **לְחָצֵר אַחֶרֶת. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק טז) שֶׁהֶעְתַּקְנוּ בְּשֵׁם הַגְּמָרָא (צא.) **דְּאִם הוֹצִיא מִבָּתֵּי הֶחָצֵר לְהֶחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרְבוּ בָּהּ וְהוֹצִיאָן שָׁם דֶּרֶךְ הֶתֵּר כְּגוֹן דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ וּפְשָׁטָן שָׁם, אָסוּר לַחֲזֹר וּלְהוֹצִיא מִשָּׁם לְחָצֵר אַחֶרֶת.** וְעַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר בַּסִּימָן הַנַּ״ל שֶׁמְּצַדֵּד דְּזֶהוּ דַּוְקָא אִם בִּתְחִלַּת קְדֻשַּׁת הַיּוֹם לֹא הָיָה הַבֶּגֶד עָלָיו אֶלָּא שֶׁלְּבָשׁוֹ אַחֵר כָּךְ, **אֲבָל אִם הָיָה לְבוּשׁ בּוֹ בְּבֵיתוֹ בִּתְחִלַּת קְדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת, לֹא נֶחְשָׁב בִּכְלַל כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת, דְּכֵיוָן שֶׁהָיָה לְבוּשׁ בָּהֶם בְּטֵלִים לְגַבֵּי גּוּפוֹ**, וְכֵן מְצַדֵּד בְּסֵפֶר (תּוֹסֶפֶת) [תִּפְאֶרֶת] יְרוּשָׁלַיִם (פ״ט מ״ג אות פא):

* **אוֹ לְגַג וְקַרְפֵּף.** [א]**הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק״א) **הֶעְתִּיק מִפֵּרוּשׁ רַשׁ״י** (כג: ד״ה כדתנן) **דְּאָסוּר לְהוֹצִיא מִבַּיִת לְקַרְפֵּף שֶׁלֹּא הֵקַף לְדִירָה וְאֵינָהּ מַחֲזֶקֶת יוֹתֵר מִסָּאתַיִם אֲפִלּוּ הֵם שֶׁל אָדָם אֶחָד**, וְכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הַתּוֹסָפוֹת (עו: ד״ה ובלבד) [וְכֵן כָּתַב גַּם הָרִיטְבָּ״א (כג: ד״ה ולא לכלים) בִּשְׁמָם], וְהִקְשָׁה עַל הָרַמְבַּ״ם (פ״ג הי״ח) דְּמַשְׁמַע דְּדַעְתּוֹ לְהָקֵל בָּזֶה, דְּמֵהַגְּמָרָא מַשְׁמַע כְּפֵרוּשׁ רַשׁ״י, וְעַיֵּן בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (סק״א) וּבִשְׁאָר אַחֲרוֹנִים הַרְבֵּה שֶׁכָּתְבוּ דְּאֵין הָכְרַח מֵהַגְּמָרָא רַק אַלִּיבָּא דְּרַבָּנָן דְּאָסְרִי אֲפִלּוּ כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָם מִשּׁוּם דִּשְׁתֵּי רְשֻׁיּוֹת הֵם לְגַמְרֵי לְדִידְהוּ, אֲבָל לֹא אַלִּיבָּא דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן לְעִנְיַן כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, דִּלְדִידֵיהּ קַרְפֵּף שָׁוֶה לְחָצֵר מַמָּשׁ, וּכְדִבְרֵיהֶם מְבֹאָר בָּרִיטְבָּ״א (שם) הוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף סִימָן שנ״ח (ד״ה כתב הריטב״א), וּמַשְׁמַע שָׁם בָּרִיטְבָּ״א שֶׁכֵּן דַּעְתּוֹ נוֹטֶה לַהֲלָכָה וְשֶׁכֵּן גַּם כֵּן דַּעַת מוֹרוֹ הָרְאָ״ה זַ״ל. **וְהָעִקָּר, דְּיֵשׁ בָּזֶה פְּלוּגְתָּא בֵּין הָרִאשׁוֹנִים**, דַּעַת הָרַמְבַּ״ם וְכֵן הַסְּמַ״ג (מ״ע מצוה א׳ מדרבנן) [שֶׁהֶעְתִּיק גַּם כֵּן כִּלְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם הַמּוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם] וְהָרְאָ״ה וְהָרִיטְבָּ״א לְהָקֵל הֵיכָא דִּשְׁנֵיהֶם שֶׁל אָדָם אֶחָד אוֹ שֶׁעֵרְבוּ בֵּינֵיהֶם, [וּמַה שֶּׁרָצָה הַמָּגֵן אַבְרָהָם לוֹמַר דְּאָפְשָׁר דְּהָרַמְבַּ״ם לֹא קָאֵי אַקַּרְפֵּף, כְּבָר הַשִּׁיג עָלָיו הַבַּיִת מֵאִיר וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְהוֹכִיחוּ כְּדִבְרֵיהֶם מֵהָרַמְבַּ״ם בְּדִין כ׳], וְדַעַת רַשׁ״י וְהַתּוֹסָפוֹת וְהָרַשְׁבָּ״א בְּחִדּוּשָׁיו (כד. ד״ה ולא) וְהָרֹא״ש בְּפֶרֶק עוֹשִׁין פַּסִּין בְּאוֹת ב׳ לֶאֱסֹר, וְכֵן סָתַם הַטּוּר וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְעֵיל בְּסִימָן שנ״ח סָעִיף י׳ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן (י״ג) [י״ב], וְכָתַב בְּבֵית מֵאִיר שָׁם דִּלְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר בָּזֶה כִּפְסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ. **וּבִשְׁעַת הַדְּחָק נִרְאֶה דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל:**

ג * **וְאֵין בְּנֵי חָצֵר הַשְּׁנִיָּה צְרִיכִים וְכוּ׳.** דְּבַיִת שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ עֵרוּב אוֹ שִׁתּוּף אֵינָם צְרִיכִים לָתֵת פַּת לָעֵרוּב, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן שס״ו (ס״ג) [תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ט) וְהַגְּרָ״א (ד״ה ואין בני)]:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בַּבַּיִת אַף שֶׁבָּאוּ בְּהֶתֵּר לְחָצֵר זֶה מִפְּנֵי שֶׁעֵרְבוּ בָּהּ, אַף עַל פִּי כֵן אָסוּר לְהוֹלִיכָן לְחָצֵר אַחֶרֶת שֶׁלֹּא עֵרְבוּ עִמָּהֶן. (ז) וְהוּא הַדִּין אִם הוֹצִיא מִבָּתֵּי הֶחָצֵר לְהֶחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרְבוּ בָּהּ וְהוֹצִיאָן שָׁם דֶּרֶךְ הֶתֵּר, כְּגוֹן דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, וּפְשָׁטָן שָׁם, גַּם כֵּן אָסוּר לַחֲזֹר וּלְהוֹצִיא מִשָּׁם לְחָצֵר אַחֶרֶת. אָכֵן אֵינוֹ מְבֹאָר בְּהֶדְיָא מַה דִּין כֵּלִים אֵלּוּ בְּטִלְטוּל חָצֵר זֶה עַצְמוֹ אִם מֻתָּר אוֹ לֹא, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה שמא) שֶׁבֵּאַרְנוּ שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה מַחֲלֹקֶת הַפּוֹסְקִים. וְעַל כָּל פָּנִים אִם הֵבִיא (ח) מַשְׁקִין עַל יְדֵי נָכְרִי לְבַיִת אַחֵר שֶׁלֹּא עֵרֵב עִמָּהּ, כֵּיוָן שֶׁבַּיִת רְשׁוּת יָחִיד הוּא מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְטַלְטֵל הַמַּשְׁקִין אַחַר כָּךְ בְּכָל הַבַּיִת לְכֻלֵּי עָלְמָא: **ב (יז) וְאָסוּר לְטַלְטֵל מִמֶּנּוּ וְכוּ׳.** וְהוּא הַדִּין דִּבְתוֹכוֹ אָסוּר לְטַלְטֵל רַק בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, כַּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן שמ״ו סָעִיף ג׳: **(יח) לְקַרְפֵּף אַחֵר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, קַרְפֵּף שֶׁהוּא כָּמוֹהוּ שֶׁמַּחֲזִיק יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם וְלֹא הֵקַף לְדִירָה, דְּאִלּוּ אִם אֵינוֹ מַחֲזִיק רַק בֵּית סָאתַיִם אוֹ שֶׁהוּא מַחֲזִיק יוֹתֵר מִבֵּית סָאתַיִם וְהֵקַף לְדִירָה, רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר הוּא, וְאָסוּר לְהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא אֵלָיו כְּלָל מִקַּרְפֵּף זֶה שֶׁהוּא כַּרְמְלִית [אַחֲרוֹנִים]: **(יט) כִּי אִם שְׁתֵּי אַמּוֹת וְכוּ׳.** דְּמִכַּרְמְלִית לְכַרְמְלִית מֻתָּר וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שמ״ו סָעִיף ג׳. וְכָל זֶה בְּכֵלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן, דְּאִלּוּ כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְהוּבְאוּ לְקַרְפֵּף עַל יְדֵי עַכּוּ״ם וּכְהַאי גַּוְנָא, אָסוּר לְהוֹצִיאָן (ט) לְקַרְפֵּף אַחֵר: **ג (כ) יוֹלִיכֶנּוּ אֶחָד וְכוּ׳.** דְּכֵיוָן שֶׁכְּבָר עֵרְבוּ יַחַד הֲרֵי הֵם כְּאִישׁ אֶחָד: **(כא) וְכֻלָּם מֻתָּרִים.** מִשּׁוּם (י) דִּשְׁלִיחוּתַיְהוּ קָעָבִיד כֵּיוָן שֶׁכְּבָר עֵרְבוּ בְּיַחַד: **(כב) תְּחִלָּה.** דְּאִם לֹא כֵן, הָא בְּעֵת שֶׁהוֹלִיךְ פַּת שֶׁלּוֹ עֲדַיִן לֹא הָיָה מְעֹרָב עִמָּהֶם, וְאַף שֶׁאַחַר כָּךְ עֵרְבוּ יַחַד, (יא) לֹא חָל הָעֵרוּב לְמַפְרֵעַ. מִיהוּ נִרְאֶה, (יב) דְּאִם אַחַר שֶׁעֵרְבוּ בְּנֵי חֲצֵרוֹ חָזַר וְסָמַךְ בְּהֶדְיָא עַל אוֹתוֹ פַּת שֶׁהוֹלִיךְ קֹדֶם לְעֵרוּבָן, וַדַּאי מְהַנֵּי, דְּהָא קְנִיַּת הָעֵרוּב הוּא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְדֵי בָּזֶה, דְּלֹא גָּרַע מִבְּנֵי חֲבוּרָה שֶׁסָּמְכוּ עַל הַפַּת שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן [כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שס״ו סָעִיף י״א] וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין עוֹשִׂים כְּלוּם, וְהוּא הַדִּין הָכָא נַמִי מְהַנֵּי אַף בְּפַת שֶׁלּוֹ, דְּכֵיוָן שֶׁעֵרְבוּ כְּבָר, הָוֵי עַתָּה שָׁלִיחַ דְּכֻלְּהוּ כְּשֶׁחָזַר וְסָמַךְ בְּהֶדְיָא עַל אוֹתוֹ פַּת בִּשְׁבִיל כֻּלָּם: **(כג) שֶׁאֵין צְרִיכִין לְעָרֵב.** דְּהָתָם נַמִי אָמְרִינַן דְּכֻלְּהוּ כְּחַד חֲשִׁיבִי וְאֶחָד מוֹלִיךְ הַפַּת מִשֶּׁלּוֹ וְכֻלָּם מֻתָּרִים: **(כד) סִימָן ש״ע.** סָעִיף ד׳ וְה׳ עַיֵּן שָׁם: **(כה) וְהוּא שֶׁעֵרְבוּ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁגַּם בְּנֵי הֶחָצֵר הַשְּׁנִיָּה עֵרְבוּ (יג) מִקֹּדֶם לְעַצְמָם, דְּאִי לָאו הָכִי (יד) אֵינוֹ מוֹעִיל מַה שֶּׁמּוֹלִיכִין הָעֵרוּב אֶצְלָם, דְּלֹא עֲדִיפִי מִבְּנֵי הֶחָצֵר גּוּפָא שֶׁאֲסוּרִים לְטַלְטֵל בַּחֲצֵרָן: **(כו) מַתִּירָן.** דְּעַל יָדוֹ נִתְעָרְבוּ בְּנֵי חָצֵר זוֹ יַחַד, וְעַל יְדֵי הֲבָאַת הַפַּת מֵחָצֵר שֶׁאֶצְלָהּ נַעֲשׂוּ מְעֹרָבִין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת יַחַד וּמֻתָּרִין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ז) כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא דַּף צ״א (ע״א): **(ח) וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁנִּכְנַס בְּבַיִת אַחֵר שֶׁלֹּא עֵרֵב עִמָּהּ וּפְשָׁטָן שָׁם בְּגָדָיו שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ בְּכֻל אוֹתוֹ הַבַּיִת: ב (ט) הַיְינוּ כְּשֶׁהַקַּרְפֵּף הוּא שֶׁל אָדָם אַחֵר, דְּאִלּוּ אִם הַכֹּל שַׁיָּךְ לְאָדָם אֶחָד, בְּוַדַּאי שָׁרִי לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם** (פ״ג הי״ח) **וְסִיעָתוֹ שֶׁהֵבֵאנוּ בְּבֵאוּר הֲלָכָה** (ד״ה או לגג), **וַאֲפִלּוּ לְדַעַת רַשׁ״י** (כג: ד״ה כדתנן) **שֶׁהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן א׳, אֶפְשָׁר דְּכֵיוָן שֶׁכְּבָר הוּא מֻנָּח בְּקַרְפֵּף מֻתָּר לְטַלְטֵל בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת לְקַרְפֵּף אַחֵר**, וְלֹא אָסוּר לְרַשׁ״י כִּי אִם מֵחָצֵר לְקַרְפֵּף, **וְצָרִיךְ עִיּוּן: ג (י) גְּמָרָא** (מט:): **(יא)** תְּשׁוּבַת הָרֹא״ש (כלל כא סי׳ ו): **(יב)** בִּגְדֵי יֶשַׁע (ד״ה ברמ״א) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ח): **(יג)** דְּאִי לָאו הָכִי אֵין עֵרוּב לְמַפְרֵעַ וְכַנַּ״ל: **(יד) וְנִרְאֶה לִי דְּאִם הוֹלִיכוּ עֵרוּבָן לְשָׁם, אֲסוּרִים הֵם לְטַלְטֵל גַּם בַּחֲצֵרָן, כִּי עֵרוּבָן מֻנָּח בְּחָצֵר אַחֶרֶת שֶׁאֲסוּרָה לָהֶן:**

ליקוטי דברי הרב: א] וכן כתב בשו״ע הרב (ס״א).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah